

ERA21 #01 2018 MÍSTA VZDĚLANOSTI

Tématem prvního letošního čísla bude fenomén univerzitního kampusu v historické i současné perspektivě. Číslo se bude zabývat tím, jaká byla v minulosti a jak vypadá v současnosti představa o urbanismu, architektonické formě, funkční skladbě, socio-kulturním uspořádání i reprezentačních strategiích míst, kde se soustřeďuje univerzitní vzdělání. Cílem je uvést historii a současnost vybraných lokálních témat, projektů a realizací v českém i světovém kontextu. Číslo připravujeme ve spolupráci s historikem architektury Ladislavem Zikmundem-Lenderem, který hned v úvodním příspěvku prozkoumá vztah mezi stavěním kampusů a politikou. Kunsthistorik Filip Šenk kriticky zmapuje kampusy vzniklé na českém území po roce 1990. Historický exkurz ke starším realizacím architektů Vladimíra Hladíka či Aloise Dryáka provedou Markéta Žáčková a Veronika Vicherková. Na japonskou tradici stavění kampusů se zaměří Helena Čapková a na důležitou americkou tradici upozorní rodilý Američan, světoznámý kritik architektury Aaron Betsky. Na něj naváže rozhovor o demokratické cestě ke kampusu s Paulem V. Turnerem, autorem knihy *Campus: An American Planning Tradition*. Chybět nebudou ani ukázky špičkových českých i zahraničních realizací, včetně představení výsledků soutěže o návrh na dostavbu kampusu Univerzity Karlovy na pražském Albertově.

ERA21 #01 2018 vyjde v posledním únorovém týdnu. Pro další vydání časopisu připravujeme ve spolupráci s historičkou architektury a členkou naší redakční rady Vendulou Hnídkovou žhavé téma POLITIKA BYDLENÍ.

čka

NOMINACE NA POCITU ČKA 2016

Česká komora architektů otevřela nominace na **Pocitu ČKA za rok 2016**. Ocenění je od roku 2000 udělováno významným osobnostem v oboru, které se svou prací a morálním kreditem zapsaly do moderní historie české architektury. Cena je zpravidla určena žijícím tvůrčím architektům, teoretikům či pedagogům, porota ji však může udělit také in memoriam. Nominace jsou otevřeny až **do 28. února 2018**, součástí nominace musí být odůvodnění v rozsahu minimálně patnácti řádků, seznam nejvýznamnějších prací navrženého kandidáta a jeden obrázek jeho díla. Laureáta bude vybírat odborná porota složená z architektů Romana Brychty (Projektíl architekti), Filipa Landy (ERA21) a Jaroslava Zimy (Atelier D3A), teoretika architektury Oldřicha Ševčíka (FA ČVUT v Praze) a novinářky Karolíny Vránkové (*Respekt*).

www.cka.cz

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2018

Česká komora architektů vyhlásila 3. ročník **České ceny za architekturu**. Soutěžní přehlídka je otevřena architektonickým realizacím postaveným na území České republiky za posledních pět let. Architekti do ní mohou svá díla přihlašovat **do 31. března**,

a to bezplatně, formou on-line formuláře. O výsledcích bude rozhodovat mezinárodní odborná porota, která do konce května vyselektuje do užšího okruhu asi 50 nominovaných děl a z tohoto počtu následně vybere zhruba 5 až 10 prací, kterým bude uděleno čestné označení Finalista ČCA, a držitele hlavní ceny. Uděleny budou také ceny za výjimečný počin, jejichž výběr provádí Akademie a Grémium ČCA, a ceny partnerů. Výsledky budou vyhlášeny na slavnostním galavečeru, který se uskuteční v listopadu.

www.ceskacenaazaarchitekturu.cz

OTTA: REKAPITULACE SOUTĚŽÍ 2017

Ve **středu 31. ledna** od 16 hodin se v pražském sídle ČKA koná další ze série debat OTTA, tentokrát na téma **Rekapitulace soutěží 2017**. Úvodní slovo a zhodnocení roku 2017 pronese Petr Lešek, další příspěvky přednesou Tomáš Zdvihal (realizace z architektonických soutěží v ČR), Mirek Vodák (užší soutěž o návrh, příklad krajské knihovny v ČB), Igor Kovačević a Jan Lašmanský (soutěžní dialog, příklad rekonstrukce Kulturního domu Neratovice), Jaroslav Hulín (problém s neudělováním cen v soutěžích) a Petra Trambová (zkušenosti Města Písku s architektonickými soutěžemi – problémy s náměstím a Sladovnou).

www.cka.cz

1ST: 30 000 Kč
2ND: 20 000 Kč
3RD: 12 000 Kč

český
ostrovní
dům

2018

STUDENSKÁ ARCHITEKTONICKÁ
SOUTĚŽ ZAČÍNÁ 12/2/2018

ARCHITEKTURA / TECHNOLOGIE / BUDOUCNOST

Ocenění za
energetické
inovace

Ekologický oskar
E.ON Energy Globe

Ocenění za
společenskou
odpovědnost

CENY^o
SDGs

od
Úřadu vlády ČR
A-CSR
Centra OSN

prezentace/diskuze

OFF SEASON: DISKUZE A KŘEST KNIHY

Léčebný dům Machnáč v Trenčianských Teplicích patří k nejhodnotnějším dílům postaveným v meziválečném Československu a významným příkladům evropského funkcionalismu. Jeho autorem je pražský architekt Jaromír Krejcar (1895–1950). Architektonické řešení této jedinečné stavby je oslavou technologického a společenského pokroku, zhmotnila se v něm autorova představa humanismu. Machnáč se poprvé otevřel 1. června 1932, roku 1969 byl zařazen do prvního soupisu památek v Československu a v roce 1996 byl prohlášen za národní kulturní památku. V roce 2002 byl uzavřen, od té doby je opuštěný a chátrá. V uplynulých šesti letech byl cílem aktivit umělecké skupiny Opustená (re)kreácia, která zde vytvořila mnoho site specific instalací a akcí. Ty jsou také těžištěm obsahu a obrazovým doprovodem k odbornému textu knihy **OFF SEASON**, která bude uvedena v **úterý 30. ledna** od 19 hodin v pražské galerii VI PER a o týden později, v **úterý 6. února** od 18 hodin, v kulturním prostoru PRAHA v Brně. Diskuze a následného křtu se zúčastní autoři knihy Martin Zaiček a Andrea Kalinová a editorka Petra Hlaváčková.
www.vipergallery.org, www.prahavbrne.cz

konference

RESONATE

Spolek reSITE ve spolupráci s Muzeem umění, architektury a technologie MAAT v Lisabonu pořádají **12. února 2018** mezinárodní konferenci o architektuře, prostoru a zvuku **Resonate**, na které se představí designéři věhlasných koncertních, operních a kulturních institucí i projektanti dokonalých zvukových zážitků, mezi jinými newyorské studio Diller Scofidio + Renfro. Součástí programu budou kromě přednášek i zvukové performance, prezentace posledních technologií či derniéra instalace Billa Fontany Shadow Soundings, zážitkem bude samotná návštěva budovy MAAT od Amandy Levete.
www.resite.org

výstava

PROJEKTIL33

Pokud psát o hudbě je jako tancovat o architektuře, jak je na tom fotografování architektury? A co kresba, malba nebo video? Kde se předbíhají, kdo sóluje a kdo má pošlapané nohy? Je na místě, že výstava testuje hranice zobrazování architektury na realizacích ateliéru, který vešel ve známost cenami za Národní technickou knihovnu v Praze, vědeckou knihovnu

BETON UNIVERSITY

Získejte titul na beton!

ČESKOMORAVSKÝ BETON
HEIDELBERGCEMENT Group

Zaregistrujte se zde:
www.betonuniversity.cz/registrace

v Hradci Králové nebo ekocentrum Sluňákov, stejně jako trvalým zájmem o veřejný prostor a otevřenou spolupráci napříč obory. Přední čeští fotografové a umělci, kteří se ve své tvorbě běžně nezabývají architekturou, dokumentují jedenáct realizací architektonického ateliéru Projektíl důsledně různorodě. Výstava **Projektíl33** kurátora Michala Nanoru je k vidění **do 3. března** v pražském Centru současného umění DOX.

www.dox.cz

PANELAND

Výstavba panelových sídlišť v sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století byla neopakovatelným urbanistickým, architektonickým a designérským experimentem. Až třetina obyvatelstva Československa přesídlila do prostředí, jež se zcela vymykalo dřívějším podobám bydlení. Výstava **Paneland. Největší československý experiment** kurátora Rostislava Koryčánka, která je **do 18. března** k vidění v Uměleckoprůmyslovém muzeu Moravské galerie v Brně, zprostředkuje nejen dobové realie, ale představí i etapu vývoje panelových sídlišť spojenou s jejich sociální a estetickou transformací po roce 1990. Významnou součástí výstavy je proměna vnímání sídlišť napříč několika generacemi umělců, zprostředkovaná díly Kateřiny Šedé, Josefa Bolfa, Maxima Velčovského, Davida Vávry či Tomáše Džadoně, který je zároveň architektem celé výstavy.

www.moravska-galerie.cz

BYDLIŠTĚ: PANELOVÉ SÍDLIŠTĚ

Od 25. ledna **do 20. května** uvede Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze výstavu **Bydliště: panelové sídliště / Plány, realizace, bydlení 1945–1989**, která přiblíží historii vybraných sídlišť v České republice a společenské, politické,

kulturní a ekonomické souvislosti, jež jejich vznik doprovázely. Je vyvrcholením výzkumného a výstavního projektu Panelová sídliště v České republice jako součást městského životního prostředí (zkráceně Paneláci), který probíhal v letech 2013–2017 a zkoumal 73 českých sídlišť především z umělecko-historického hlediska, věnoval se jejich architektuře a urbanismu, demografickým charakteristikám obyvatel a možnostem památkové ochrany.

www.upm.cz, www.panelaci.cz

ARCHITECTURAL PHOTOGRAPHY AWARD 2017

Ve **čtvrtek 1. února** v 19 hodin bude v pražské Galerii Jaroslava Fragnera zahájena výstava **Architectural Photography Award 2017**, prezentující nejlepší fotografie z Ceny architektonické fotografie 2017. Cenu pořádají maďarská Komora architektů AHA a časopis *Maďarská architektura*. Mezinárodní komise vybrala snímky účastníků z 34 zemí a 5 kontinentů ve dvou kategoriích – otevřené a profesionální. Cílem ocenění a následné putovní výstavy je podpora a inspirace veřejnosti ve vnímání prostředí, jež člověk vytváří a proměňuje. Nejedná se pouze o fotografie staveb, měst a života v nich, ale rovněž o vztahy mezi městem a krajinou. Slavnostní vyhlášení vítězů a finalistů se odehrálo 22. listopadu 2017 v Kunsthalle v Budapešti; putovní výstava je následně prezentována v Bratislavě, Praze a Krakově.

www.gjf.cz

přednáška

JINÁ PERSPEKTIVA V ROCE 2018

Také na letošní rok připravil spolek Kruh pokračování přednáškového cyklu na téma **Jiná perspektiva**. V průběhu sedmi večerů vystoupí třináct architektů z Francie, Švýcarska, Německa, Rakouska, Itálie

či Španělska. Cyklus zahájí ve **čtvrtek 1. března** od 19.30 hodin v Centru architektury a městského plánování CAMP zástupci švýcarské architektury – **Marc Angélil** z prestižní fakulty architektury ETH Curych a architekt **Raphael Zuber**. V dubnu vystoupí progresivní indická architektka **Anupama Kundoo**, žijící a dlouhodobě působící ve Španělsku, která se mimo jiné zabývá plánováním měst a problematikou jejich rychlého rozvoje a s tím spojenou urbanizací. Jak je možné v současnosti pojímat fasády městských domů, ukáže v květnu německý architekt **Andreas Hild** ze studia Hild und K Architekten, které klade důraz na jejich hmatatelnost. Jarní část cyklu zakončí významný rakouský architekt starší generace prof. **Carl Pruscha** a jeden z nejvýznamnějších představitelů dekonstruktivismu **Wolf D. Prix** z ateliéru COOP Himmelb(l)au.
www.kruh.info

studenti

JEŠTĚD F KLECI #19

Devatenáctý ročník tradiční studentské soutěže o nejlepší ateliérový projekt na liberecké Fakultě umění a architektury TUL **Ještěd F Kleci** se koná v týdnu **8. až 15. února 2018**. Vernisáž výstavy spolu s prezentací jednotlivých ateliérů proběhne ve čtvrtek 8. února od 16 hodin, hlavní večer s vyhlášením výsledků pak o týden později, 15. února.
www.facebook.com/jestedfkleci

NOC ARCHITEKTÚRY 2018 ZIMA

Zimní **Noc architektury** se uskuteční ve **čtvrtek 15. února** od 17 hodin v prostorách Fakulty architektury STU v Bratislavě. Noc architektury je multižánrová platforma poskytující pohled do dění na fakultě. Na jeden večer se budova školy promění v krajinu plnou studentských projektů s cílem ukázat

odborné i široké veřejnosti široké spektrum projektů vzniklých na půdě školy v posledním semestru. Výstavu projektů doplní bohatý doprovodný program, jehož hlavním bodem bude přednáška Thomase Krarupa z dánského architektonického ateliéru COBE.
www.facebook.com/archtungsk

ČESKÝ OSTROVNÍ DŮM

V polovině února vypukne třetí ročník studentské soutěže **Český ostrovní dům**, která se zaměřuje na propojení architektury s technologickými inovacemi, fenoménem soběstačnosti, moderním TZB, inteligentními systémy, decentralizovanou energetikou, elektromobilitou či budoucností vodního managementu. Zveřejnění zadání proběhne **12. února** na webových stránkách soutěže, jako každý rok bude zadáním konkrétní pozemek a konkrétní klient. Odevzdání soutěžních návrhů je 15. června. Soutěž je otevřena všem studentům z jakékoli vysoké školy či univerzity v ČR nebo SR.
www.ceskyostrovnidum.cz

soutěž

KONCEPČNÍ ŘEŠENÍ VEŘEJNÝCH PROSTOR OBCE SRBSKO

Obec Srbsko vyhlásila jednofázovou kombinovanou ideovou architektonickou soutěž **Koncepční řešení veřejných prostor obce Srbsko**. Předmětem soutěže je návrh revitalizace veřejných prostranství obce Srbsko. Zadavatel – tedy obec Srbsko – se prostřednictvím soutěže snaží získat celkové koncepční řešení veřejných prostor, které poslouží jako podklad pro další rozvoj obce. Návrh by měl posílit místní komunitu, podpořit turistický ruch v místě, ale nezničit jeho vesnický charakter. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **5. února 2018**.
www.obecsrbsko.cz

DVORECKÝ MOST

Hlavní město Praha vyhlásilo dvoufázovou otevřenou projektovou architektonicko-konstrukční soutěž **Dvorecký most**. Předmětem soutěže je architektonicko-konstrukční návrh nového přemostění řeky Vltavy na území hlavního města Prahy. Dvorecký most vytvoří důležité tangenciální propojení – spojí vltavské břehy mezi zlíčovským a podolským nábřežím, propojí Smíchov a Pankrác. Cílem jeho vybudování je zlepšení dopravního propojení města na obou březích Vltavy v jižní části hlavního města Prahy. Jeho nezanedbatelným přínosem bude i propojení cyklistických stezek, které jsou vedeny po obou březích, tj. jako náhrada za problematické propojení přes Barrandovský most. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **16. února 2018**.

www.tenderarena.cz

NOVÉ CENTRUM V KUNČICÍCH POD ONDŘEJNÍKEM

Obec Kunčice pod Ondřejníkem vyhlásila dvoufázovou kombinovanou urbanisticko-architektonickou soutěž **Nové centrum v Kunčicích pod Ondřejníkem**. Předmětem soutěže je řešení krajinářských a urbanisticko-architektonických úprav středu obce Kunčice pod Ondřejníkem. Zpracování proběhne ve dvou fázích. V první anonymní, ideové fázi se bude řešit prostor celého středu obce s důrazem na definování urbanistické struktury a určení prostorového a hmotového řešení včetně dopravního řešení a definování hlavního veřejného prostoru v rámci celé obce. Druhá, neanonymní fáze, bude zahájena soutěžním workshopem s veřejnou prezentací a bude řešit podrobněji vybranou část hlavního veřejného prostoru. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **22. února** (1. kolo), respektive **4. května 2018** (2. kolo).

www.kuncicepo.cz

POMNÍK OBĚTEM 1. SVĚTOVÉ VÁLKY – KLATOVY

Město Klatovy vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou architektonicko-výtvarnou soutěž **Pomník obětem 1. světové války – Klatovy**. Předmětem soutěže je nalezení podoby prostorového uměleckého díla umístěného ve veřejném prostoru města Klatovy, jenž umožní vytvoření pietního místa, meditační klidové zóny. Návrh musí zohledňovat prostorové a koncepční vazby širšího kontextu okolí. Sochařsky, architektonicky či jinak umělecky formovaný objekt Pomníku obětem 1. světové války má za úkol připomínat významné události dějin spojené se vznikem Československé republiky, vzdát hold jejich hrdinům a evokovat vzpomínku na jejich životní příběhy. Zvolená forma uměleckého díla musí vykazovat výraznou uměleckou kvalitu, musí být nadčasová, pracovat s prožitkem diváka, komunikovat se současnými i budoucími obyvateli města. Předpokládá se použití odolných materiálů. Je nutné zvážit ochranu proti možným vandalským zásahům. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **2. března**.

www.klatovy.cz

NOVOSTAVBA BYTOVÉHO DOMU KOSTELNÍ – BISKUPSKÁ V OSTRAVĚ

Statutární město Ostrava vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou architektonickou soutěž, jejímž předmětem je **návrh architektonického řešení novostavby bytového domu v centru města Ostravy na křížení ulic Kostelní a Biskupské**. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **7. března**.

www.ostrava.cz

ZÁPADNÍ ČÁST VELKÉHO NÁMĚSTÍ VE STRAKONICÍCH

Město Strakonice vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou urbanisticko-architektonickou soutěž **Západní část Velkého náměstí ve Strakonicih**.

Předmětem soutěže je návrh architektonického a urbanistického řešení prostoru západní části Velkého náměstí ve Strakonících. Jedná se o ideovou soutěž, jejímž cílem je nalézt co nejvhodnější ztvárnění daného prostoru jak po stránce estetické, tak po stránce funkční. Cílem úprav je vytvoření jednoho z nejvýznamnějších veřejných prostranství ve městě. Předpokládá se propojení aktivit občanů a návštěvníků města. Podstatná bude podpora dalšího rozvoje centra s důrazem na aspekty nejen urbanistické a architektonické, ale i sociální, ekonomické, kulturní a ekologické. Návrh má obsahovat řešení vlastního veřejného prostranství, řešení zpevněných ploch včetně materiálového provedení, řešení zeleně a případných vodních prvků, řešení městského mobiliáře, osvětlení, určení a rozmístění případných výtvarných děl. V návrhu bude řešena doprava v této centrální části města. Dále má návrh obsahovat hrubý odhad finanční náročnosti realizace navrhovaného řešení.

Řešené území je vymezeno kruhovou křižovatkou na křížení Velkého náměstí a Bavorovy ulice po křížení ulic Na Stráži a U Svaté Markéty s Velkým náměstím (včetně křížení). Součástí řešeného území je napojení Velkého náměstí směrem k podchodu pod komunikací Katovickou směrem k řece Otavě (ul. Lázeňská). Řešené území navazuje na prostor Velkého náměstí a ulice U Svaté Markéty, jejichž revitalizaci město Strakonice realizovalo v letech 2011–2012. Soutěž zároveň prověří širší vazby v území a zapojení řešeného území do organismu města. Návrh musí respektovat ekonomické možnosti vyhlášovatele. Předpokládaná cena realizace rekonstrukce západní části Velkého náměstí je do 50 mil. Kč bez DPH. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **9. března 2018**.

www.strakonice.eu

NOVÁ ZÁKLADNÍ ŠKOLA „LOŠBATES“

LOŠBATES, dobrovolný spolek obcí LOuňovice, Štíhllice, BAbice, TEhovec a Svojetice, vyhlásil jednofázovou otevřenou projektovou architektonickou soutěž **Nová základní škola „LOŠBATES“**.

Předmětem soutěže je řešení základní školy velikosti 2 x 9 tříd se dvěma přípravnými třídami, bytem školníka a doplňkovým provozem v podobě malometrážních bytů pro zaměstnance a prostor pro ZUŠ. Kromě samotné budovy školy je potřeba vyřešit její napojení na hlavní komunikaci I/2 pomocí návrhu nové křižovatky, dopravy v klidu a vizi pro možné rozšíření školy na 3 x 9 tříd. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **26. března 2018**.

www.cceamoba.cz/losbates

PĚŠÍ ZÓNA TRUTNOV

Město Trutnov vyhlásilo jednofázovou otevřenou projektovou architektonickou soutěž **Pěší zóna Trutnov**. Předmětem soutěže je zpracování architektonického návrhu na řešení pěší zóny v ulici Horská v Trutnově. Návrh by se měl stát koncepčním podkladem, na jehož základě bude zadána zakázka na zpracování navazujících výkonových fází projekčních prací, dohled nad jejich provedením a na uvedení předmětné stavby do užívání. Návrh by měl kompozičně, architektonicky i výtvarně zdůraznit propojení historického Krakonošova náměstí a nového náměstí Republiky. Návrh musí respektovat ekonomické možnosti zadavatele. Datum odevzdání soutěžních návrhů je **12. dubna 2018**.

www.zakazky.trutnov.cz